

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

КУЛТУРА

Култура значајно доприноси формирању идентитета и осећају припадности младих својој заједници. Такође, она утиче на стварање друштвених вредности.

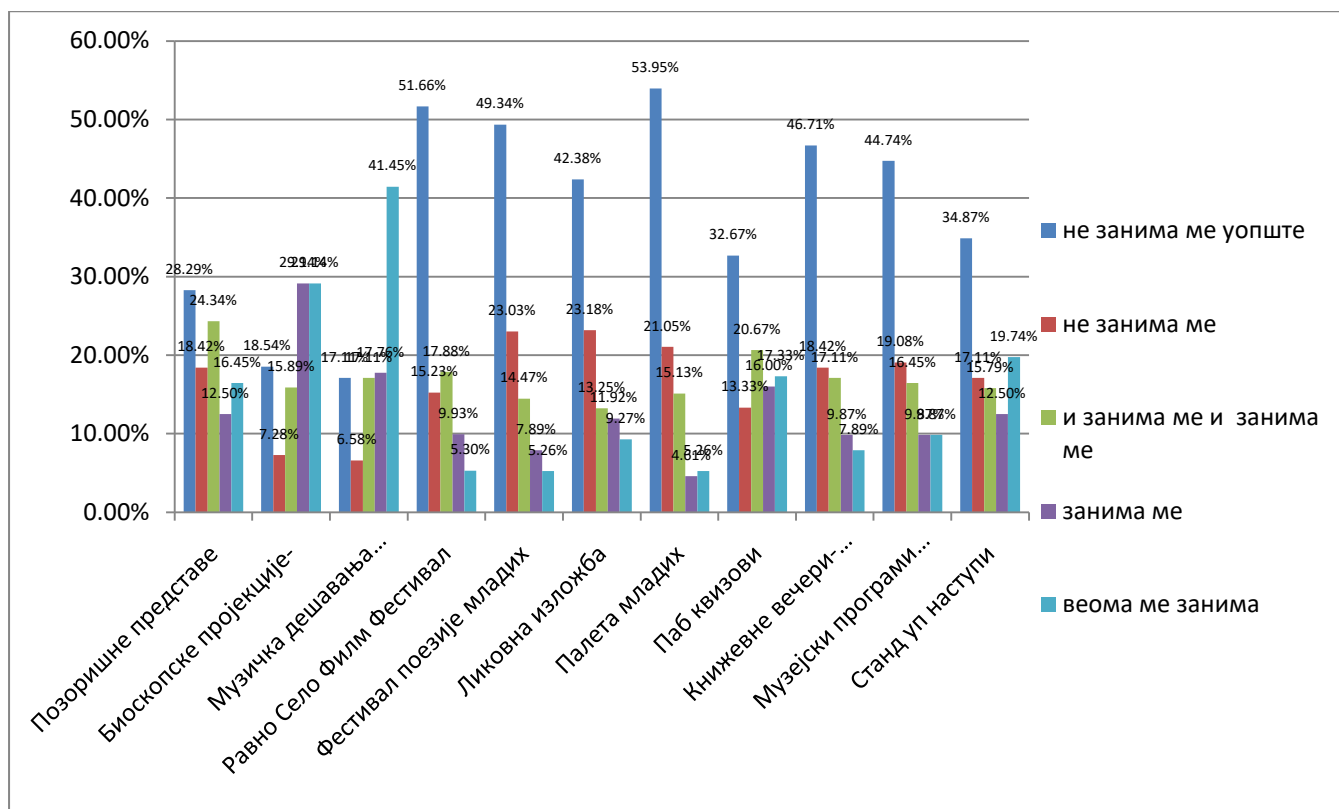
Притом знамо да култура није само важан аспект за провођење слободног времена младих, односно млади не само да могу бити корисници културних догађаја и конзументи културних производа, већ често делују (про)активно, кроз различите облике самоорганизовања у подручју уметности и културе.

Анализом ставова и мишљења младих општине Врбас о заинтересованости младих за културна дешавања и њиховом учешћу у њима, добијених истраживањем које је рађено у оквиру издаје Локалног акционог плана за младе у Врбасу дошло се до следећих података:

Заинтересованост за одређене врсте садржаја:

	не занима ме уопште	не занима ме	и занима ме и занима ме	занима ме	веома ме занима
Позоришне представе	28,29%	18,42%	24,34%	12,50%	16,45%
Биоскопске пројекције-	18,54%	7,28%	15,89%	29,14%	29,14%
Музичка дешавања (клубске свирке, концерти...)	17,11%	6,58%	17,11%	17,76%	41,45%
Равно Село Филм Фестивал	51,66%	15,23%	17,88%	9,93%	5,30%
Фестивал поезије младих	49,34%	23,03%	14,47%	7,89%	5,26%
Ликовна изложба	42,38%	23,18%	13,25%	11,92%	9,27%
Палета младих	53,95%	21,05%	15,13%	4,61%	5,26%
Паб квизови	32,67%	13,33%	20,67%	16,00%	17,33%
Книжевне вечери-промоције књига	46,71%	18,42%	17,11%	9,87%	7,89%
Музејски програми (трибуне, предавања, археолошки филм, Ноћ музеја, Теодорини дани)	44,74%	19,08%	16,45%	9,87%	9,87%
Станд уп наступи	34,87%	17,11%	15,79%	12,50%	19,74%

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

Резултати показују јасне разлике у интересовању испитаника за различите културне и уметничке садржаје. Највеће интересовање забележено је за музичка дешавања (концерти, клубске свирке), где 41.45% испитаника наводи да их **веома занима**, а додатних 17.76% да их „**занима**“. Тиме овај садржај постиже убедљиво највиши укупни ниво заинтересованости. Висок интерес видљив је и за биоскопске пројекције, где приближно 58% испитаника показује одређени степен заинтересованости (29.14% „**занима ме**“ и 29.14% „**веома ме занима**“), док је око 26% незаинтересовано.

С друге стране, интересовање за позоришне представе је умерено и равномерно расподељено: око 45% испитаника је незаинтересовано (28.29% „**не занима ме уопште**“ + 18.42% „**не занима ме**“), док збирно око 29% показује интересовање („**занима ме**“ 12.50% + „**веома ме занима**“ 16.45%). Паб квизови и станд-уп наступи такође бележе мешовите реакције: око трећине испитаника показује јасну заинтересованост, док се око половине испитаника изјашњава као незаинтересовано.

Најниже интересовање бележи се за фестивале и културне манифестације попут Равно Село Филм Фестивала, Фестивала поезије младих, Палете младих, као и за књижевне вечери и музејске програме, где између 63% и 75% испитаника наводи да их ови садржаји уопште **не занимају** или да их **не занимају**.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

Заинтересованост за одређене врсте садржаја:

	Нисам заинтересован/а	не занима ме	и занима ме и занима ме	занима ме	У посптуности сам заинтересован/а
Хор	62,91%	12,58%	10,60%	5,96%	7,95%
Аматерско позориште	47,68%	14,57%	19,21%	9,93%	8,61%
Сликање	44,74%	13,16%	17,11%	13,82%	11,18%
Вајање	53,64%	13,25%	14,57%	9,93%	8,61%
Фолклор	49,67%	20,53%	13,25%	8,61%	7,95%
Фотографија-учествовање конкурсу и сл.	41,45%	17,11%	13,16%	14,47%	13,82%

Резултати показују да су испитаници генерално најмање заинтересовани за активности попут хора и вајања, где се убедљиво највише испитаника одређује за најнижи ниво интересовања (оцена 1). За хор чак 62.91% испитаника наводи да их уопште не занима, док вајање не занима 53.64%. Слично томе, низак ниво заинтересованости присутан је и за фолклор, који 49.67% испитаника оцењује најнижом оценом.

Хор Културног центра Врбаса "Бачки певачи" основан је пре 12 година. Нема аудиције – сви су добродошли! У току је упис чланова може се прочитати на профилима Хора Бачки певачи на друштвеним мрежама Фејсбук и Инстаграм.

Када је реч о глуми у биоскопу „Југославија” одржан је јавни час глуме на којем су полазници драмско-рецитаторског студија Културног центра Врбас представили своје глумачко умеће. Они су у претходних годину дана радили на савладавању основних глумачких вештина, а за наредну годину у плану је и припрема једне позоришне представе, истакла је руководица драмско-рецитаторског студија Тијана Маловић. Маловић је рекла да су две средњошколке укључене у рад драмско-рецитаторског студија, али је потврдила да је интересовања младих за учешћем у истом врло мало.

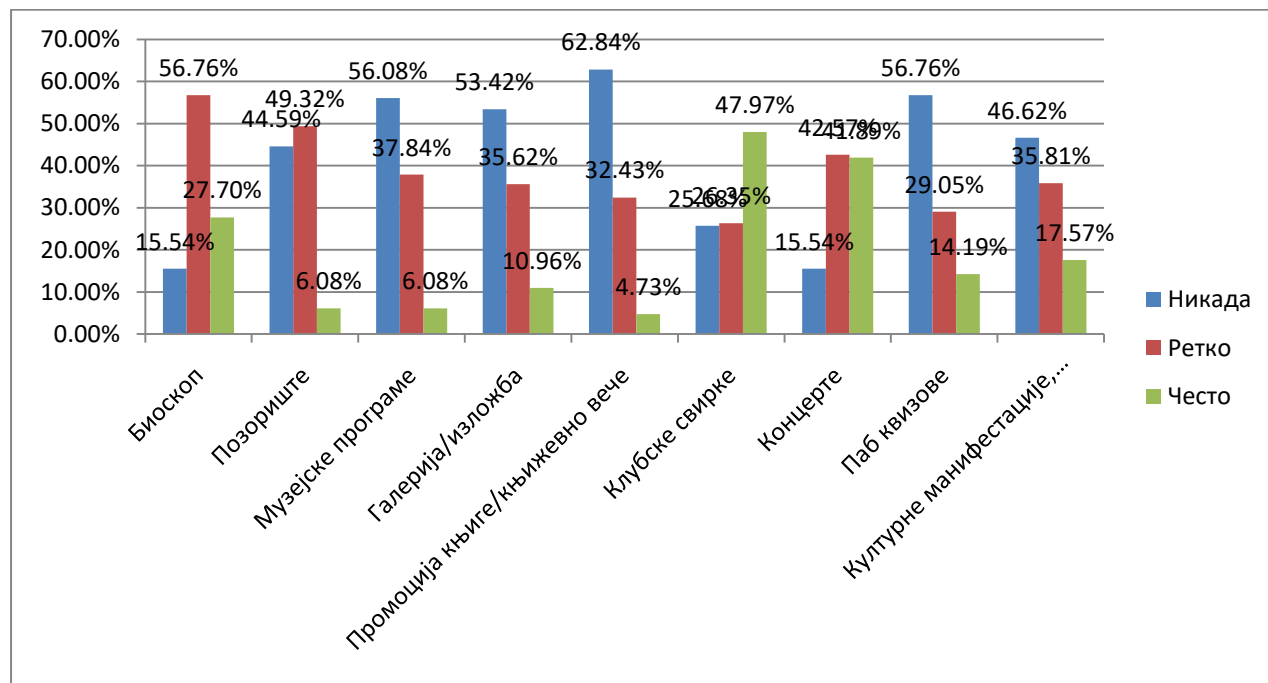
Када је реч о аматерском позоришту, 47.68% испитаника наводи најнижи интерес, док је код активности попут сликања и фотографије расподела умеренија. Сликање уопште не занима 44.74% испитаника, али се приметно већи број одговора јавља у средњим и вишим категоријама, при чему 25% испитаника даје оцене 4 или 5 (збирно).

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

Код фотографије је низак интерес присутан код 41.45% испитаника, док 28.29% (14.47% + 13.82%) показује висок ниво интересовања.

Учесталост посећивања установа

	Никада	Ретко	Често
Биоскоп	15,54%	56,76%	27,70%
Позориште	44,59%	49,32%	6,08%
Музејске програме	56,08%	37,84%	6,08%
Галерија/изложба	53,42%	35,62%	10,96%
Промоција књиге/књижевно вече	62,84%	32,43%	4,73%
Клубске свирке	25,68%	26,35%	47,97%
Концерте	15,54%	42,57%	41,89%
Паб квизове	56,76%	29,05%	14,19%
Културне манифестације, дешавања у Врбасу и околини	46,62%	35,81%	17,57%

Биоскоп је релативно посећен: 27.70% испитаника одлази често, док већина (56.76%) то чини ретко. Насупрот томе, позориште и музејски програми спадају у најмање

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

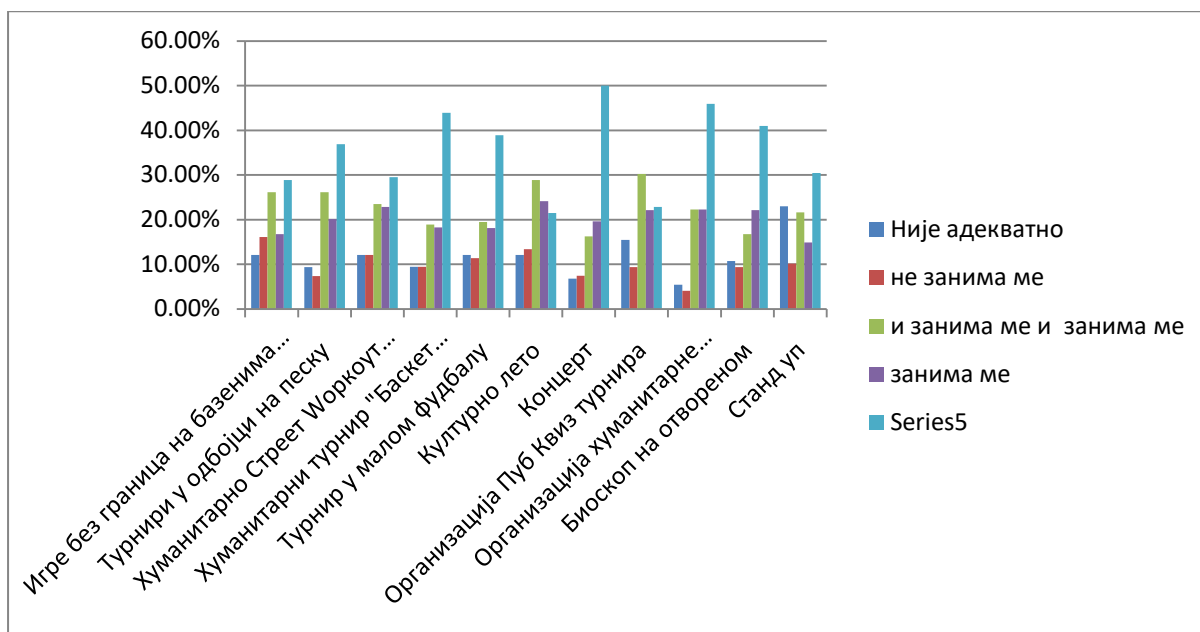
посећене садржаје — готово половина или више испитаника никада их не посећује (позориште 44.59%, музејски програми 56.08%), а само 6.08% их посећује често. Сличан образац јавља се код галерија и изложби (53.42% никада, 10.96% често) и књижевних вечери (62.84% никада, само 4.73% често). Паб квизови имају умерени ниво посећености, са 14.19% испитаника који их посећују често, док их више од половине никада не посећује (56.76%).

За разлику од тога, садржаји забавног типа много су популарнији. Клубске свирке најпосећенији су програм — чак 47.97% испитаника наводи да их посећује често, а слично важи и за концерте, које често посећује 41.89% испитаника. Културне манифестације и дешавања у Врбасу и околини не посећује 46,32% испитаника, ретко 35.81%, док 17.57% испитаника наводи да их посећује често.

Најадекватнији садржаји за летње програме

	Није адекватно	не занима ме	и занима ме и занима ме	занима ме	Адекватно је
Игре без граница на базенима Центра за физичку културу	12,08%	16,11%	26,17%	16,78%	28,86%
Турнири у одбојци на песку	9,40%	7,38%	26,17%	20,13%	36,91%
Хуманитарно Стреет Воркоут Такмичење	12,08%	12,08%	23,49%	22,82%	29,53%
Хуманитарни турнир "Баскет 3x3"	9,46%	9,46%	18,92%	18,24%	43,92%
Турнир у малом фудбалу	12,08%	11,41%	19,46%	18,12%	38,93%
Културно лето	12,08%	13,42%	28,86%	24,16%	21,48%
Концерт	6,76%	7,43%	16,22%	19,59%	50,00%
Организација Пуб Квиз турнира	15,44%	9,40%	30,20%	22,15%	22,82%
Организација хуманитарне акције	5,41%	4,05%	22,30%	22,30%	45,95%
Биоскоп на отвореном	10,74%	9,40%	16,78%	22,15%	40,94%
Станд уп	22,97%	10,14%	21,62%	14,86%	30,41%

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

Резултати показују да испитаници најадекватнијим садржајима за летње програме намењене младима сматрају концерте (АС = 3.99), које чак 50% испитаника оцењује као у потпуности адекватан садржај. Слично високо оцењена је и организација хуманитарне акције (АС = 3.99), коју 45.95% види као потпуно адекватну. На трећем месту налази се хуманитарни турнир „Баскет 3x3“ (АС = 3.78), са 43.92% одговора у највишој категорији, док је биоскоп на отвореном такође снажно подржан (АС = 3.73; 40.94% оцена „у потпуности адекватно“).

Високо се процењују и турнири у одбојци на песку (АС = 3.68; 36.91% највиших оцена) и турнир у малом фудбалу (АС = 3.60; 38.93%), док Хуманитарно Стреет Воркоут такмичење има умерену подршку (АС = 3.46; 29.53% „у потпуности адекватно“).

Затим следе Игре без граница на базенима (АС = 3.34; 28.86%) и Културно лето (АС = 3.30; 21.48%) оцењене су као умерено адекватне. Нешто ниже просечне оцене додељене су пуб квизовима (АС = 3.28; 22.82%) и станд-уп наступима, који имају најнижу просечну оцену од свих понуђених опција (АС = 3.20), уз 30.41% потпуно позитивних оцена.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

Познавање манифестација у општини Врбас

		%
Да ли знаш за неке манифестације које организује општина Врбас? Уколико је одговор да наведи за које манифестације си чуо/ла.	Да	21,62%
	Не	78,38%

Резултати показују да велика већина испитаника не зна за манифестације које организује општина Врбас – чак 78.38% наводи да није упозната ни са једном манифестацијом. Само 21.62% испитаника изјављује да је чуло за одређене догађаје.

Две трећине испитаника, учесника у истраживању, су ученици завршних разреда средњих школа чија су интересовања када је област културе у питању очигледно усмерена на културне садржаје. У фокус групи су исказана интересовања младих на следећи начин: Већина ученика у просеку дневно има на располагању пет сати слободног времена које најчешће проводе гледајући клипове на друштвеним мрежама, слушајући музику, или, проводећи време у кафићима, док неколицина посећује културне манифестације; мали број средњошколаца чита књиге само кад мора – за лектуру, и немају интересовања да прочитају нешто друго, читају у просеку једну књигу годишње не рачунајући обавезну лектуру.

Број младих који су чланови Јавне библиотеке „Данило Киш“ је

У свету технологије, развоја вештачке интелигенције и културе кратког садржаја, има ли међу младима потребе за књигом? Поред свих реформи школства, треба бити

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО ОБЛАСТИМА 2025. ГОДИНА

свестан чињенице да се у средњим школама штиво није много променило у односу на оно што сам читала ја као ученица. Тако да, свака група има своје разлоге за изборе које праве.

ПИСА истраживање читалачке писмености

Крајем претходне године стигли су резултати овог истраживања које се, између осталих, бави и читалачком писменошћу ученика. Закључено је да су наши ђаци у овој категорији испод просека. Ако сагледате криве које су представљене на самом сајту ОЕЦД-а, видећете да оне од 2012. године до данас у целом свету бивају у паду.

Ученици су све више ометани уређајима током учења, слаби им пажња, све мање разумеју дуже садржаје које треба прочитати, поседују низак степен функционалне писмености и самим тим им је теже да разумеју и користе дате информације приликом решавања релевантних проблема из свакодневног живота.

Шта то значи конкретно за Србију: 64% испитаних остварило је резултате на нивоу 2 (узмимо у обзир да је ниво 1 најнижи, а ниво 6 највиши), што значи да они могу да идентификују главну идеју у тексту умерене дужине, да пронађу информације засноване на експлицитним критеријумима, те могу да размишљају о сврси текста ако су на њу упућени. Када је највиши ниво у читању у питању, достиже га свега 2% ученика, а то значи да ови ученици могу да разумеју дугачке текстове, апстрактно размишљају, утврђују разлике између чињеница и мишљења на основу имплицитних наговештаја који се односе на садржај или извор информација.

Најчешће помињана манифестација је Фестивал поезије млади. Песничка манифестација "Мај равнице и младости" која је одржана 7. маја 1968. године у Врбасу. Najposećeniji programi u okviru Festivala su promocija kvice laureate Festivala I finalno veće sa proglašenjem pobednika Festivala.

Палета младих је веома посећена и баštини традицију дужу од 50 година и манифестације везане за мотоскуп / мото клуб Парадисо, које се јављају 3 пута. По два одговора односе се на хуманитарне акције, турнир у малом фудбалу и дане меда / сајам меда. Остале манифестације појављују се само једном међу којима су квиз знања, Дан младих, Равно Село филм фестивал, Културно лето, Дечије лето, Песничко лето, програми за децу у Ретаил парку, фолклор, станд уп, божићни вашар, концерти, Културно лето Змајево, Бесмртна песма за Игора Станића и Дан града.

Најтраженији садржаји које би млади желели у свом месту јесу концерти, који се појављују највише пута затим биоскоп на отвореном. Велико интересовање постоји и за станд уп наступе, као и за различите спортске догађаје и турнире. Позоришне представе и пуб квизови јављају се по 6 пута, док је Дан младих поменут у 3 одговора.

Поред тога, постоји велики број садржаја које је само по један испитаник предложио, међу којима су поетске вечери, салонска окупљања, фолклор, вашари, сајам књига, изложбе, политичке дебате, глумачко-певачке активности, различити фестивали и други појединачни предлози.